

Bohoslužby v Javorníku 19.července 2015

Mk 6,30-34

Milé sestry, milí bratři, možná s tím máte také nějakou osobní zkušenost. Vracíte se unaveni z práce, těšíte se na chvíli klidu a místo toho vás obklopí vaše ratolesti a nutně potřebují vyřešit mnoho věcí. A většinou zkrátka nesnesou odkladu. Už se všichni těší, jak přijdete domů a uděláte toto a tohle. Na nějaký odpočinek můžete zapomenout. I když sami cítíte, že by byl velice potřebný. Vždyť člověk potřebuje odpočívat, nabírat síly ke své další činnosti.

Velice podobná je situace učedníků, kteří přicházejí zpět k Ježíši. Dostali od něj důležitý úkol. Chodili a volali k pokání, uzdravovali osvobozovali z moci nečistých duchů. Bylo to jistě velmi namáhavé. Na druhou stranu také toho mnoho prožili a chtěli to Ježíši říct. Vracejí se tak k Ježíšovi jako domů. Přicházejí, aby našli trochu klidu po rušných dnech. Sám Ježíš to vidí, sám jim to nabízí. Vždyť čteme, že neměli čas se ani v klidu najíst. Stále někdo přicházel, stále někdo něco chtěl. Skoro by se dalo říct, že zkrátka ten zástup nebral žádné ohledy. Potřebovali zkrátka vyřídit svoji věc a to je pro ně to nejdůležitější. Jdou si zkrátka tvrdě za svým. Ostatně si to umíme asi představit sami u sebe. Je tak nesmírně náročné čekat. Časem člověk zjistí, že je jedno, jestli jde o bolavý palec nebo porouchanou pračku. Čekání je děsné. Potřebujeme mít záležitosti odbyté co nejdříve. To je pro nás to první a nejdůležitější. Je na tom druhém, aby si to nějak zařídil, vždyť je zde přeci kvůli mně. A tak Ježíš stále něco řeší a učedníci nemohou ani chvíli v klidu poјíst, přijmout posilu tělesnou, nemohou se ale ani posílit duchovně, když s Ježíšem projdou jejich působení. Ježíš sám tak navrhuje jít někam na pusté místo, aby si mohli v klidu odpočinout.

Pustá místa jsou pro Ježíše docela důležitá. Na pustině probíhala jeho zkouška, na pustá místa se odcházel modlit. Je to docela paradox, že právě tam, kde vlastně nic není, tam se člověk může dát dohromady, dobrat síly. Pusté místo je místem setkání. Boží lid cestou po poušti prožíval ty nejsilnější okamžiky Boží péče. Z pouště také přichází Jan Křtitel a volá na cestu k návratu. Zkrátka na pustině má člověk blízko k Bohu. Proč je tomu tak? Možná proto, že na té pustině si může uvědomit, jak pustý a prázdný jeho život ve skutečnosti bývá. Když kolem sebe nemá opravdu nic, vidí, jak na tom je on sám. Pustina se tak může stát místem nasycení, posily lidského života, protože na tomto místě člověk pozná, jak důležité místo má v jeho životě Bůh. Bez něj je vše pusté, jen on činí z pustiny rozkvetlou zahradu. Proto Ježíš odchází na pustinu k modlitbě a se svými učedníky sem přichází kvůli jejich odpočinku. Mají nabrat nové síly k další činnosti, dalším krokům v následování.

Na tom dnešním příběhu by se dalo krásně ukázat, jak mnoho je Ježíš vlastně lidský. Nejde jen o ten krok, že rozumí svým učedníkům a dává jim možnost si odpočinout. Jde i o to, že měl jako člověk své plány, ale Bůh do nich vstoupil zcela jiným způsobem. A tak při plutí na ono vytoužené místo odpočinku vidí zase veliký zástup, který se tam mezitím stihl nějak dostat. Myslím, že nejednoho z nás by taková situace minimálně hodně rozladila ne-li rovnou naštvála. Je to až skoro zoufalé. Ani zde člověk nenajde chvíli klidu. Přítomnost zástupu zde na poušti je však velice pozoruhodná. A to právě z toho důvodu, že poušť je místem čerpání od Hospodina. Co chce Bůh říct, když najednou tam, kde člověk chce být s ním sám, vidí veliký zástup? Jak porozumět tomu, že místo chvíle odpočinku přichází další výzva ke službě?

Když Ježíš vystupuje z lodi a vidí zástup, nečteme o našťavané reakci, ale o lítosti. Je mu jich líto, protože jsou jako ovce bez pastýře. Nemají nikoho, kdo by se o ně postaral. A to je právě onen klíčový moment celého příběhu. Ježíš si uvědomuje, co znamená jeho poslání, k čemu je od Boha dán do tohoto světa. Posláním je služba. Nemůže před ní utíkat, nemůže ji na nějaký čas přerušit. Služba je zaměřena na ty, ke kterým je poslán. Proto Ježíš nezavěsí, aby zase jeli někam pryč, ale ujme se opuštěného zástupu a učí je mnoha věcem, které jsou pro ně důležité. Je tak svědkem i svým učedníkům. Zkrátka služba je služba. Nelze se jí zbavovat, nelze ji na chvíli odkládat. Označení zástupu jako stáda bez pastýře ukazuje k tomu, proč je ona služba tak naléhavá. On ji nikdo jiný učinit nemůže. Pokud se Ježíš tohoto stáda jako pastýř neujme, stádo zbloudí a zahyne. Rozptýlí se a bude snadnou kořistí různých zlodějů a šelem. Proto je nutné se stáda ujmout, i když má člověk jiné plány a potřeby.

Své učedníky tak Ježíš také učí několika pozoruhodným věcem. První z nich je zajisté ona služba. Můžeme přemýšlet nad tím, jakou podobu má naše služba. Nejde přeci jen o faráře a to jestli si můžou nebo nemůžou užívat dovolenou. Jde o nás všechny jako svědky Kristovy. Můžeme si vzít volno od toho, že patříme Kristu? Asi je zřejmé že ne, i když někdy to člověka láká. Jakoby v něm zaznívalo, že pro Ježíše jsem udělal docela dost, tak si chvíli udělám čas pro sebe, zaměřím se na své potřeby. Proč ne, je to lidské a skutečně potřebné. Jenže není to na stejné rovině jako služba Bohu. Tuto službu za nás nikdo jiný konat nemůže. Proto je potřeba být stále připravený dát ten čas, který si chtěl člověk vyšetřit pro sebe do služby druhým. Ono je to svým způsobem docela špatné svědectví. Vzpomínám, jak babičku kdysi mrzelo, když jí zemřel otec a chtěla po faráři pohřeb. Ten ji odmítl s tím, že by musel o jeden den zkrátit dovolenou. Přitom to byl velmi aktivní a obětavý služebník v jeho sboru. Kdyby takto bylo potřeba doprovodit někoho z rodiny, čas si člověk najde. Ale tímto krokem on vlastně řekl, že tento člověk nepatří do jeho širší rodiny, kterou je sbor. A to je docela bolestné zjištění a asi dost špatné svědectví. Často se ho dopouštíme i my sami, když zkrátka nechceme být v danou chvíli bližními, ale chceme si sami užít. Nejde jen o čas, ale i mnoho dalších aktivit, kdy najednou naše křesťanství ustupuje do pozadí, aby udělalo místo prosazení našich vlastních zájmů. Jsme stále Boží nástroje a když je třeba, aby skrze nás Bůh pracoval, nebraňme tomu.

Druhou pozoruhodnou věcí je ten příchod na poušť. Učedník potřebuje být se svým mistrem. A tak hledá místo, které by mohl mít jen pro svého Pána. Opět je to něco, co je zcela pochopitelné, ale také relativní. Učedníci ten pokoj zkrátka nenalezli. Nebylo jim dopřáno sami si odpočinout a čerpat, ale museli dál sloužit. Ke mně to mluví tak, že i my si určitě rádi hledáme nejen čas, ale i místo, kde nám bude s Bohem dobře. Hledáme tu svoji pustinu, kde se bude zdát, že můžeme od Boha hodně načerpat. Jenže ouha. Najednou člověk zjistí, že nemá hledat místo, kde by mohl čerpat, ale místo, kde může posloužit. To je na tomto příběhu velice dobře patrné. Tam, kam Ježíš se svými učedníky šel, aby si odpočinuly, tam čeká jen další práce. Je to takové Boží dloubnutí do učedníků, že pokud budou zaměřeni na sebe, na své duchovní prožívání a sycení, nenajdou svůj pokoj, své pokojné místo. Budou bloudit tak trochu jako bezdomovci z místa na místo. Bůh totiž nechce, abychom byli tam, kde je nám dobře, ale tam, kde je nás potřeba, kde je on a kde skrze nás slouží. Mysleme tedy na to, že patřit Bohu, být učedníkem Ježíšovým, je nesmírně náročné. Patří k tomu i chvíle, kdy se cítíme na pokraji zhroucení, kdy bychom rádi našli něco klidného, utekli na pustinu, kde byli jen sami se svým Bohem. Ale ono to prostě nejde, protože kolem nás je mnoho těch, kteří potřebují, aby jim skrze nás zaznělo Boží slovo, aby skrze naši službu mohlo být vedeni k Ježíši jako svému Pánu, k Hospodinu jako svému Otci.

Třetí věcí, kterou se zde učíme, je další význam oné pustiny. Může se zdát, že je velice nelidské, když Bůh nedá člověku odpočinek, když místo možnosti být s ním sám přichází někdo, kdo tuto naši chvíli s Bohem narušuje. Přeci potřebujeme čerpat. Člověk je tvor, který potřebuje jíst a pít, potřebuje doplňovat síly. Právě zde je ale to veliké svědectví pouště. Bůh o těchto našich potřebách ví. Tak jako o nich věděl, když šel Izrael pouští, když žíznil a hladověl v pustině. Je pravda, že tam skoro všichni pomřeli, ale ne kvůli nedostatku vody či pokrmu. Pomřeli za nevěrnost Hospodinu. Nedokázali mu věřit, že se i uprostřed pustiny o ně postará. Smíme tak věřit, že i o nás se Bůh postará, dá nám vše, co potřebujeme v pravý čas. Nejlepším projevem důvěry je, když na to člověk stále nemyslí, ale koná, co mu Bůh uložil. Vybavuje se mi setkání Ježíše se Samařankou, kde učedníkům na dotaz po jeho pokrmu odpověděl, že jeho pokrmem je činit vůli jeho Otce. Myslím, že k tomu ukazuje i dnešní text. Můžeme být posílení a nasyceni i tím, že zkrátka konáme, co nám Bůh uložil. Když měl Ježíš možnost, šel na pusté místo a modlil se. Když ale taková možnost nebyla, neznamenal to, že mu dojdou síly. Stále jich měl dost. Možná to bylo tím, že nekonal sám za sebe, ale plnil Boží vůli, byl nástrojem Božího Ducha, tak jako se jím stáváme i my.

Je přirozené, že potřebujeme čerpat síly. Pokud se ale stále potřebujeme dobíjet, nedivme se, že budeme svému okolí připadat jako služebníci na baterky. Bůh nám ukazuje k tomu, že s ním není naším zdrojem nějaký akumulátor, který se po čase vybije a musí se počkat, až se zase nabije. S Bohem smíme být stále propojeni, a tak i když se nám to zrovna nezdá, stále od něj můžeme čerpat. On je studnice, která se nikdy nevyčerpá. A tak na to mysleme, když se dáváme Bohu do služeb. Možná toho budeme mít nad hlavu, ale on nám dá, abychom měli

vždy dost sil vše unést. Jen musíme mít na mysli, že naše služba není službou pro nás, ale pro náš svět.

Pane Ježíši, děkuje, že stále jsi na blízku těm, kdo tě potřebují. Prosíme dej i nám, abychom i my byli blízko těm, ke kterým nás posíláš, abychom měli na prvním místě tvou službu a nikoliv jen svoje následování.

Amen.